

ความปลอดภัยทางชีวภาพของสิ่งมีชีวิตดัดแปรพันธุกรรม : การนำมาตรการทาง
กฎหมายมาใช้บังคับในประเทศไทย*
Biosafety of genetically modified organisms : An application of legal measures in
Thailand

เศรษฐบุตร อิทธิธรรมวินิจ**
Setthabut Ittithumwinit

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัยคือ เพื่อศึกษาสถานภาพของประเทศไทยด้านความปลอดภัยทางชีวภาพจากสิ่งมีชีวิตดัดแปรพันธุกรรม¹ และศึกษากฎหมายความปลอดภัยทางชีวภาพของประเทศอื่น เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการเสนอแนะมาตรการทางกฎหมายความปลอดภัยทางชีวภาพของประเทศไทย ระเบียบวิธีวิจัยที่นำมาใช้คือวิธีวิจัยเชิงคุณภาพและการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้อง

ผลการศึกษาวិจัยพบว่า ประเทศไทยไม่มีกฎหมายว่าด้วยความปลอดภัยทางชีวภาพที่เป็นกฎหมายเฉพาะ จึงนำกฎหมายที่มีอยู่มาบังคับใช้โดยอนุโลมโดยกฎหมายเหล่านั้นไม่ได้บัญญัติขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้บังคับกับสิ่งมีชีวิตดัดแปรพันธุกรรม อีกทั้ง กฎหมายที่มีอยู่ในปัจจุบันไม่อาจใช้บังคับกับสิ่งมีชีวิตดัดแปรพันธุกรรมได้ทุกประเภทและไม่ครอบคลุมการดำเนินการทั้งหมดเกี่ยวกับสิ่งมีชีวิตดัดแปรพันธุกรรม

ดังนั้น ควรที่จะมีการร่างกฎหมายว่าด้วยความปลอดภัยทางชีวภาพให้เป็นกฎหมายเฉพาะ เพื่อควบคุมการใช้และการพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพสมัยของประเทศ และอุดช่องว่างของกฎหมายที่มีอยู่ในปัจจุบัน

ABSTRACT

The main objective of this research was to scrutinize the biosafety situations on GMOs in Thailand and examine biosafety laws in other countries in order to introduce the legal biosafety measures where could be applicable in Thailand. The documentary research approach was employed. Moreover, the interview was the research tool.

* สนับสนุนโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

** ภาควิชานิติศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรุงเทพมหานคร 10900

Department of Law, Faculty of Social Sciences, Kasetsart University, Bangkok 10900

¹ คณะกรรมการบัญญัติศัพท์วิทยาศาสตร์ ราชบัณฑิตยสถาน ได้บัญญัติคำว่า "genetically modified organism" เป็นภาษาไทยว่า "สิ่งมีชีวิตดัดแปรพันธุกรรม"

The major finding of this research shows that there is no specific law on biosafety applicable in Thailand. However, the existing laws apply to biosafety issues, *mutatis mutandis*. Such existing laws did not have the purpose of biosafety matters. Additionally, they can control only some of GMOs and cannot regulate all activities dealing with GMOs.

It is recommended that the specific law on biosafety should be addressed to better regulate the country's use and development of modern biotechnology and fill the gap of the existing laws.